

ни се спотайва ужасният balaur или Wodna muz, т.е. Водният мъж (muz е едновременно циганска и славянска дума), който дебне своите жертви. Във всяка гора живее тата raduga или weshni dye – „горската майка“, която се смята за благосклонна към човешките същества, особено към децата, изгубени в гората. А пък Пануш е влюбчив дух, който, както едновременните палави сатири, обитава тихите горски сенки и дебне за безпомощни девойки. „Разбира се – отбелязва г-жа Джерард, – това е изопачен образ на великия Пан, който съвсем не е мъртъв, а само прокуден в земите отвъд гората“. Каква находка щеше да е това за Хайне, когато е писал „Боговете изгнаници“!

„В гъстите гори и самотните планински клисури броди див ловец със свръхчовешки размери“. Той има тайнствен произход и почти никой не го е виждал. Веднъж срещнал един селянин, който бил застрелял деветдесет и девет мечки, и го предупредил никога повече да не се прицелва в мечка. Но селянинът пренебрегнал съвета и след като пропуснал целта, мечката го разкъсала на парчета.

Много необикновена е историята за Повелителя на гората, който подучил един ловец, че ако навръх Нова година зареди пушката си с жива пепелянка, няма да пропусне нито една цел през настъпващата година. Малко вероятно е да му е било казано да сложи жива, „шаваща“ змия в пушката си. Историята напомня за изстрелването на шомпола за късмет. К. Лойд Морган¹⁷⁵ забелязал, че ако капка масло от запушена лула за тютюн се постави в устата на змия, мускулите ѝ незабавно стават на възлести бучки и животното се сковава. Ако ѝ се даде голямо количество, змията умира, но ако количеството е малко, може и да се възстанови. Това според г-н Оукли обяснява историите за индийските укротители на змии, които могат да превърнат змия в пръчка. Те първо плюят в устата на змията, а след това поставят ръка на главата ѝ, докато не се вкочани. „Този ефект вероятно се постига с опиум или някакво друго упойващо средство“. Читателят вероятно ще си спомни, че фо-

¹⁷⁵ Конуи Лойд Морган (1852–1936) – британски психолог – б. пр.